

MARIJA MIRJAČIĆ

Ministar finansija **Darko Radunović** kazao je u intervjuu "Vijesti-ma" da resor kojim rukovodi ne razmišlja o uvođenju novih poreskih modela, uključujući i progresivno oporezivanje jer je državi potreban predvidiv poreski sistem zbog stranih investitora.

Objašnjava da se ne može sa sigurnošću prognozirati kada će se javni dug spustiti ispod granice od 60 odsto bruto domaćeg proizvoda (BDP) i smatra da prioritet treba da bude saniranje tekućeg deficita budžeta.

Procjenjuje da u ovom momentu ne postoji potreba za pravljjenjem finansijskih aranžmana sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF).

Da li razmišljate o uvođenju progresivnog oporezivanja kako bi se nadomjestio nedostatak novca u državnom budžetu narednih godina?

Atraktivan, stabilan i predvidiv poreski sistem predstavlja bitan parametar kod opredjeljivanja investitora gdje uložiti. Crna Gora nastoji da bude konkurentna u privlačenju investicija, a svaka promjena poreskih stopa ili sistema negativno utiče na tu vrstu konkurentnosti. Zbog toga, zasada, nismo mijenjali poreske principe. Uz to, vidimo dovoljno prostora da povećamo fiskalne prihode kroz veću poresku disciplinu, širenje poreske baze, suzbijanje sive ekonomije, povećanje zaposlenosti i stvaranje nove vrijednosti. Treba imati u vidu i očekivanja novih budžetskih prihoda kroz primjenu Zakona o regularizaciji neformalnih objekata. Dakle, u ovom momentu, uvođenje novih poreskih modela, poput progresivnog oporezivanja, nije neophodno.

Hoćete li ukinuti poreske olakšice (PDV od sedam odsto) za hotele sa četiri i više zvjezdica kako bi taj sektor bio izjednačen sa većinom privrede, ali i plaćao isti PDV kao i neki roditelj koji djetetu kupuje računar?

Poreske olakšice koje pominjete usvojene su kao podsticajni mehanizam za brzi razvoj turizma, kroz izgradnju hotela više kategorije, ali i na bazi procjene da će to, direktno ili indirektno, proizvesti više efekata nego što će se, zbog smanjenja PDV, umanjiti budžetski prihodi.

Podsjetiću da će se poreske olakšice koje pominjete, shodno zakonu aktuelizovati tek 1. januara 2018. godine. Dakle, ima dovoljno vremena za ocjenu u kojoj mjeri je predmetna beneficija uticala na porast ove kategorije investicija. Ministarstvo će, u okviru izrade Akcionog plana za unapređenje poreske politike u prvom kvartalu ove godine analizirati efekte svih aktuelnih poreskih

Ostaje na snazi uredba o naplati duga imovinom: Radunović

FOTO: L. ZEKOVIĆ

MINISTAR FINANSIJA O PROGRESIVNOM OPOREZIVANJU

Bogati ne plaćaju više zbog ulagača

Radunović ne može sa sigurnošću prognozirati kada će se javni dug spustiti ispod 60 odsto BDP-a, prioritet saniranje deficita

olakšica i izuzeća. Biće obuhvaćene i sistemske mjere koje olakšavaju prijavu i plaćanje poreza, kao i modeli efikasne primjene mjera prinudne naplate. U prvom planu će biti unapređenje principa pravednosti u raspoređivanju poreskog tereta.

Šta će biti sa uredbom o naplati poreskog duga imovinom?

Ta uredba ostaje na snazi i ove godine. Ali, nju nikako ne treba razumjeti kao paralelnu opciju za izmirenje poreske obaveze u odnosu na novčano plaćanje, već samo kao mehanizam za naplatu poreza onda kada to očigledno nije moguće uraditi u novcu. Dakle, u slučaju nesolventnosti poreskog dužnika država može prihvatiti izmirenje obaveze preuzimanjem imovine, ali nikako po ne-realnoj procjeni vrijednosti imovine ili preuzimanjem imovine koja je neutrživa.

Podržava predlog da se objavljuju analitičke kartice

Jeste li spremni da se izmijeni zakonski okvir kako bi javnost imala uvid u analitičke kartice potrošačkih jedinica stalno, a ne samo pred održavanje izbora?

Državni organi koji u ime građana upravljaju javnim sredstvima i sprovode politike od javnog interesa moraju imati otvoren i odgovoran odnos prema svakom pojedincu i javnosti u cjelini. To uključuje i maksimalnu transparentnost, ne samo po pitanju analitičkih kartica, nego i mnogo šire. Po tim pitanjima, nemam nikakve dileme, niti za-drške.

Radunović podržava maksimalnu transparentnost, ne samo po pitanju analitičkih kartica, nego i mnogo šire

Vjerujem da takav pristup doprinosi i jačanju povjerenja, posebno kada je riječ o trošenju budžetskih sredstava.

Svaki tako usmjeren, konstruktivan predlog imaće svoju ličnu podršku i podršku Ministarstva finansija. Dakle, pravo na slobodan pristup informacijama mora biti poštovano, uz samo jednu napomenu - to pravo treba materijalizovati tako da se ne ugrozi korpus prava definisanih Zakonom o zaštiti ličnih podataka ili u krajnjem slučaju, Ustavom Crne Gore.

Sanacioni plan za naredni petogodišnji period ne predviđa dovodenje javnog duga u zakonski okvir od 60 odsto BDP-a. Kada ćemo spustiti javni dug ispod 60 odsto?

Prema aktuelnim projekcijama, kredit za autoput će uticati na rast javnog duga sve do 2019. godine i to do nivoa od 79,54 odsto BDP-a. Nakon toga, javni dug dobija silaznu putanju. Brzina njegovog relativnog opadanja zavisiće od niza parametara prvenstveno od rasta i razvoja ukupne ekonomije Crne Gore. Ne može se sa sigurnošću prognozirati kada će se javni dug spustiti ispod granice od 60 odsto BDP-a. Mnoge države koje su ekonomski razvijenije od Crne Gore nijesu spustile nivo javnog duga ispod 60 odsto BDP-a iz različitih razloga. To navodim radi vrlo čestog katastrofičnog tumaćenja nivoa crnogorskog javnog duga. Moramo se truditi da to što prije postignemo. Zbog toga smo i napravili projekcije kretanja javnog duga i utvrdili mjere za njegovo saniranje. Uz to, čak i zakonski smo se opredijelili da se nova zaduženja mogu činiti isključivo u kontekstu razvojnih projekata, a nikako za javnu potrošnju.

Iako je javni dug veoma bitan makroekonomski parametar, smatram da je za nas prioritet da saniramo tekući deficit budžeta i da ne izgubimo njegovu raz-

eventualno uvođenje ove vrste poreza ne može ugroziti ovu temu možemo aktuelizovati.

Da li ste za to da Crna Gora uđe u aranžman sa MMF-om? Prema Vašem mišljenju koji bi bili pozitivni, a koji negativni benefiti tog aranžmana?

Naša je procjena da u ovom momentu ne postoji potreba za pravljjenjem finansijskih aranžmana sa MMF-om. Saradnju u domenu tehničke pomoći u po-

Prate tržište valuta kako bi se zaštitili

Namjeravate li da napravite neki mehanizam da se zaštitimo od rasta dolara, s obzirom da je kredit za autoput u toj valuti i da je značajno uvećan od kada je odobren?

Podsjetiću Vas da pomenuti kreditni aranžman podrazumijeva izuzetno povoljne uslove - period otplate je 20 godina, grejs period šest godina, kamatna stopa - fiksno dva odsto. To znači da smo do 2021. godine, kada na naplatu dolazi prva rata, oslobođeni rizika od kursnih promjena jer će se u periodu izgradnje obaveze prema izvođaču isplaćivati po fiksnom kursu dolar-euro. Naravno, pripremamo se da u maksimalnoj mjeri smanjimo kursni rizik svjesni činjenice da je praktično nemoguće predvidjeti kretanje kursa do početka otplate kredita. Kontinuirano pratimo i ispitujemo finansijsko tržište kako bismo za taj moment kroz aranžmane sa hedž fondovima ili kroz druge modele imali spreman najpovoljniji mogući mehanizam zaštite od valutnog rizika. U sadašnjem periodu kada nas valutni rizik ne dotiče ne želimo da se izlažemo troškovima specijalnih aranžmana koji depresiraju rizik od rasta dolara. Štaviše, lično, smatram neozbiljnim pravljenje futurističkih kalkulacija o zaduženosti Crne Gore, a koje uključuju pretpostavljena kretanja vrijednosti valuta.

jeđinim oblastima smatramo jako korisnom i na tom fonu nastavice komunicaciju u budućem periodu. Kroz protok vremena i u zavisnosti od uspjehnosti sprovođenja mjera fiskalne konsolidacije, ostvarivanja balansa između prihodne i rashodne strane budžeta i stvaranja preduslova za dinamiziranje ekonomskog rasta odlučice da li dosadašnji vid saradnje treba mijenjati.

vojnu funkciju.

Podržavate li ideju o uvođenju poreza na finansijske transakcije?

To je jako kompleksno pitanje koje zahtijeva ozbiljnu i obuhvatnu analizu. Reći ću i da potencijalno uvođenje te vrste poreza ima multilateralne implikacije, pa ga ne smijemo posmatrati isključivo kroz fiskalnu „optiku“. Pored Ministarstva finansija i Centralne banke ta vrsta poreza tangira ukupnu ekonomiju države, praktično sve finansijske i privredne subjekte. Kompleksnost te ideje potvrđuje i činjenica da ni države članice Evropske unije i pored opsežnih debata, nijesu pronašle jeđinstveni stav.

Mislim da Crna Gora ne treba da prednjači po ovom pitanju kako ne bi ugrozila kapacitet, atraktivnost i konkurentnost svog poslovno okruženja. Kada kompetitivnost naše ekonomije bude takva da je